

مقایسه اثر بیهوشی عمومی با هالوتان و ایزوفلوران در بروز تهوع و استفراغ پس از عمل

دکتر حسین مدینه^۱، مریم مغانی لنگرانی^۲، دکتر شروین آثاری^۳، دکتر امیر مسعود داودی^۳، دکتر حمیدرضا آرتی^۱

^۱ استادیار، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

^۲ دانشجوی پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی تهران

^۳ پژوهشگر، موسسه پژوهشگران طب و توسعه بهداشت

چکیده

سابقه و هدف: استفراغ پس از عمل عارضه‌ای آزاردهنده و بالقوه خطرناک بوده که باعث تحمیل هزینه به بیماران می‌شود. مقایسه بروز تهوع و استفراغ بدنال هالوتان و ایزوفلوران در مطالعات پیشین نتایج متناقضی را در بر داشته است. برخی مطالعات تهوع و استفراغ را به دنبال ایزوفلوران بیشتر از هالوتان و برخی دیگر یکسان گزارش کرده‌اند. این تحقیق با هدف مقایسه بروز تهوع و استفراغ پس از عمل با استفاده از دو هوشبر عمومی هالوتان و ایزوفلوران و در شرایط کنترل متغیرهای مخدوش‌کننده انجام گرفت.

روش بررسی: ۸۰ بیمار که تحت جراحی الکتیو دست قرار گرفته بودند، به صورت تصادفی به دو گروه هالوتان (۴۰ نفر) و ایزوفلوران (۴۰ نفر) تقسیم شدند. عوامل مداخله‌گر شامل جنس، سن، طول مدت جراحی، وجود غذا در معده، سابقه بیهوشی عمومی، سابقه تهوع و استفراغ پس از عمل، استفاده از داروها، بیماریها و شرایط دیگر تسهیل‌کننده استفراغ در یک پرسشنامه ثبت شد. تهوع و استفراغ در سه نوبت (ریکاوری، ۳ ساعت و ۶ ساعت پس از عمل) بررسی گردید.

یافته‌ها: تهوع و استفراغ در ریکاوری در گروه هالوتان و ایزوفلوران به ترتیب در ۴ نفر (۱۰٪) و ۳ نفر (۷/۵٪) مشاهده شد که اختلاف معنی‌داری را نشان نداد. ۳ و ۶ ساعت پس از عمل، تهوع و استفراغ در هیچ یک از بیماران مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر نشان داد که اگر چه می‌توان با کنترل دقیق عوامل موثر بر بروز تهوع و استفراغ پس از عمل این عارضه را به میزان قابل توجهی کاهش داد، اما به نظر می‌رسد که هالوتان و ایزوفلوران، از نظر بروز تهوع و استفراغ پس از عمل مزیتی بر دیگری نداشته باشند.

واژگان کلیدی: بیهوشی عمومی، هالوتان، ایزوفلوران، تهوع و استفراغ پس از عمل.

مقدمه

اگر چه پیشرفت‌های غیرقابل‌انکار علم بیهوشی باعث دستاوردهای بسیار در جراحی‌ها شده است، اما هنوز بسیاری از بیماران درگیر عوارض پس از بیهوشی هستند (۱). یکی از عوارض مهم پس از بیهوشی، تهوع و استفراغ پس از عمل می‌باشد (Postoperative nausea and vomiting=PONV).

این عارضه از کمتر از ۱۰٪ تا ۵۰٪ در مطالعات مختلف گزارش شده است (۲-۴).

استفراغ پس از عمل عارضه‌ای بالقوه خطرناک است. این طیف خطرات شامل ترمیم کند زخم جراحی و تشدید درد تا آسیب مری (پارگی، مالوری ویس)، آسپیراسیون منجر به خفگی، پنومونی آسپیراسیون، دهیدراتاسیون، آکالوز، هیپوکالمی، خونریزی داخل چشمی، افزایش فشار داخل مغزی و حتی ایسکمی قلب می‌شود (۵،۱). همچنین تهوع و استفراغ پس از عمل باعث تحمیل هزینه اضافی به بیماران می‌گردد (۴). این عارضه مسئول ۳۳٪ از تاخیرهای ترخیص از بیمارستان و سهمی از تاخیرهای ترخیص از بخش مراقبت پس از بیهوشی

آدرس نویسنده مسئول: تهران، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی، مریم مغانی لنگرانی

(email: lankarani@yahoo.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۴/۴/۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۴/۷/۲۸